

TE HEHEURAA API

I neia i te piha neneiraa a te Ekalesia a Iesu Mesia i te Feia Mo'a i te Mau Mahana Hopea Nei, i Papeete, Tahiti, i te mau fenua Sotaiete, i te mau avae atoa. Te hoo, e piti farane i te matahiti hoê.

“Oia atoa te Mesia, a hoê ana'e o'na pûpûraahia ei tusia ia hopoi ê oia i te hara a te taata e rave rahi; e e fa mai â oia o te piti ia o te faraa mai, eiaha e taraehara, ia ora râ te feia e tia i ia'na ra.” Hebera 9: 28.

Nu. 3.

10 Ditema, 1911.

Mat. 5.

Te Taeraa Piti Mai o te Mesia ra.

NO roto mai i te mau tohu faufaa hau e, e tupu a muri atu, o te tae-faahou-raa mai o to tatou Faaora o Iesu Mesia, o te tahi ia mea e faufaa roa ia tatou atoa ra. Aore roa'tu te hoê mea i faaite-papu-hia i roto i te parau a te Atua mai teie mea ra te huru. Tei papaihia ra te mau tapao e iteahia e te taata ra ei faaiteraa e, e fatata te tau e ho'i mai ai te Faaora. Tei papai-atoa-hia ra te huru mau no to'na tae-faahou-raa mai. O tei papai i Te Ohipa a te mau Aposetolo, o oia i faaite mai ia tatou i te huru o to ratou (to Iesu e ta'na mau pîpî) farereiraa hopea, e na roto i tena na faatiaraa ra tei roaa ia tatou e, o taua Iesu ihora, tei maue atu i nia, o oia iho â e ho'i mai ia mai ta'na i maue ê atu.

“E te parau noa ra oia i taua mau parau nei, e te hi'o noa maira ratou ia'na, ravehia'tura oia i nia, e vehia maira oia e te ata, moe atura oia i to ratou mata. E tei to ratou tiatonu-maite-raa i nia i te ra'i i te peeraa'tu oia i nia ra, inaha, te tia noa maira e toopiti pue taata i pihai iho ia ratou ma te ahu teatea; o tei parau mai ia ia ratou e, E te mau

taata o Galilea nei, eaha outou i tia noa'i e i tiatonu mârô ai i nia i te ra'i ra? o Iesu nei â, tei ravehia a'enei i nia i te ra'i, e ho'i mai ia mai te reira atoa ra, mai ta outou i ite atu ia'na i te revaraa'tu i nia i te ra'i ra." Ohipa 1: 9-11.

Te na ô mai nei te Evanelia a Mataio ra e: "E tae mai hoi te Tamaiti a te taata ma ta'na ra mau melahi atoa, e te hanahana o to'na ra metua, ei reira oia e faautua mai ai i te taata atoa ia au i ta'na ra ohipa." Mataio 16: 27. Na roto i teie nei irava parau ta tatou i taio na, ua ite tatou e, e tae hoi te Tamaiti a te taata ma te hanahana o to'na ra metua, e ma to'na'toa ra mau melahi; e i reira oia e faautua'i i te taata'toa mai tei au i ta'na ra mau ohipa ta'na i rave i te pae tino nei.

Ua faaau te Aposetolo o Iuda i te feia hara ta'na i parau ra, ei ata pape ore ratou, o tei pee haere noa i te mata'i; ua faaau atoa oia ia ratou ei aru fetoitoi miti i te haapuaairaa mai i to ratou mau peu faufau. I muri iho iti a'e i te irava 14 e te 15, ua na ô mai nei oia e: "O Enoha hoi te toohitu mai ia Adamu mai â, o tei tohu ia i teie nei feia, i te na ôraa maie, Inaha, te haere mai na te Fatu, ma te ahuru atoa o te tausani o tana feia mo'a ra, 15 e faautua mai te taata atoa, e e faaite hoi i te mau paieti ore atoa i roto ia ratou, i ta ratou mau parau paieti ore atoa i ravehia e ratou ra, e te mau parau etaeta atoa o te feia hara paieti ore i parau ia'na ra.

Ua riro atoa Paulo e ite mau mai ia Iuda te huru.

"Ua faaroo hoi tatou e, i pohe Iesu e tia faahou a'era i nia, oia atoa te feia e taoto i roto ia Iesu nei, na te Atua ia e faaho'i mai e oia atoa ra. Teie ta matou e parau atu ia outou, i ta te Fatu ra parau, o tatou o te feia e ora o te toe i te ao a roohia mai ai e te Fatu ra, e ore e na mua i te feia e taoto nei. O te Fatu iho hoi te pou mai mai te ra'i mai, ma te umere, ma te re'o o te melahi rahi, e ma te pu a te Atua; e te feia i pohe i roto i te Mesia ra, o te tia mai na ia i nia. E muri a'era, o tatou o te feia ora e toe ra, e ravea-atoa-hia

mai ia e ratou atoa ra i reira, afaihia'i i nia i roto i te ata, ia farerei atu i te Fatu i roto i te reva nei ra; a parahi mau atu ai tatou i pihai atoa iho i te Fatu e a muri noa'tu." Tesalonia I, 4: 14-17.

E te tahi â irava:

"Area ia outou i tei hamani-ino-hia ra, o te ora ia ta'na e tuu mai no tatou atoa nei, ia fa mai te Fatu ra o Iesu mai te ra'i mai, ma tana mau melahi mana atoa ra, ma te auahi ura ra, i te tuuraa mai i te pohe i te feia aore i ite i te Atua, e tei ore i faaroo i te evanelia o to tatou Fatu o Iesu Mesia ra: o te utuahia mai ia i te pohe muri ore, mai te aro atu o te Fatu ra, mai te anaana o to'na mana; ia tae i te mahana e tae mai ai oia ra, ia faateiteihia oia e to'na ra feia mo'a, e ia umerehia e te feia atoa i faaroo ra. (Mai ia outou, ua faarookia hoi ta matou parau i roto ia outou na)." Tesalonia II, 1: 7-10.

E mauruuru roa anei to te ao atoa nei ia ite i te Faaora i te haereraa mai? Eiaha roa'tu. Te riri roa nei te tahi pae o to teie nei ao ia parauhia te parau e, e tae faahou mai Oia ra; o ratou hoi tei ite i te maitai, e o tei tamata i te horoaraa no te ra'i, e o tei noaa'toa ia ratou te Varua Maitai, e taiva ê atura.

"O te feia hoi i haamaramamahia, e ua ite te horoa o te ra'i ra, e ua noaa te Varua Maitai, e ua tamata i te parau maitai a te Atua ra, ua hi'o hoi i te mana o te ao a muri atu, e taiva ê atura râ, e ore roa ia e tia ia faatupu faahou i te tatarahapa ia ratou; ua faasatauro faahou hoi ratou i te Tamaiti a te Atua, e ua faariro faaite noa ia'na ei faainoraa." H. 6:4-6.

Tera mai atoa te feia o te ore e oaoa i te piti o te haereraa mai o Iesu Mesia, ratou hoi tei patia ia'na ra; o ratou paha te feia e titau i te mou'a e mairi mai i nia iho ia ratou.

Na roto i teie nei parau ua taa papu roa i na mea e piti. O te matamua ra, e tae faahou mai te Tamaiti a te Taata mai te hanahana rahi; o te piti ra, ia tae mai Oia, e faautuahia te feia parau-tia no to ratou haapao maitai, e e faautuahia ratou, o tei ore i ite i te Atua e te haapao ore i te evanelia a to tatou Fatu ra a Iesu Mesia.—FARANI FULUMARE.

(E tuatihia teie parau.)

Te Parau Tuatapapa no
Iosepha Semita.

(TUATIRAA.)

PENE XV.

MATAHITI 1832-1833.

*Ua haere Iosepha ma i te fenua Missouri. To Iosepha faa-
taeroraahia. Ua tae Birikama Youne raua o Hebera C.
Kimebela i te oire ra o Ketelani. Ua tohu Iosepha i te
afa o te hau Amerika e te tama'i rahi e tupu i rotopu ia
ratou ratou iho. Te faatiaraahia o te peresideniraa
matamua i roto i te Ekalesia.*

[TO Iosepha ma faarueraa i te oire ra o Ketelani, ua auau-
hia ratou e te enemi, o tei titau ia ratou ia taparahi,
aita râ i roohia. A tae atu ai ratou i te oire Cicinata, ua
faarue ratou i te pereoo, e ua tere na nia i te tahi pahi auahi
na nia i te anapape. A tere noa'i ratou i nia i taua pahi ra,
e piti a'e o'na uraraahia i te auahi, ua tinaihia râ, e aita te
hoê taata i paapaahia, e aita atoa te pahi i pau. E piti ma-
hana i muri a'e i to Iosepha taeraa'tu ia Inidipenideni, i
Missouri, oia hoi i te 26 no Eperera, 1832, ua fariihia oia e te
hoê apooraa rahi ekalesia i porohia e a'na ei peresideni no
te Autahu'araa Rahi. Ua faatoroahia e ua fariihia Iosepha
ei peresideni no te Autahu'araa Rahi e te hoê amuiraa eka-
lesia i haapaohia i Ameherese (Amherst), i Ohaio, i te 25 no
Tenuare, 1832. E ia fariihia oia e te Feia Mo'a i Missouri,
ua tia ia'na ei nia iho ei peresideni no te Ekalesia. E rave
rahi te ohipa tei oti Iosepha a parahi ai oia i Inidipenideni.
Ua faaaahia e a'na te tahi parau ia neneihia, e toru tausani
buka o te mau faaueraa. E i reira ua faataahia Viliamu W.
Phelepe, Olive Taudere e o Ioane Vitima ei hi'opoa, e ei
faanehenehe hoi i te mau heheuraa i mana'ohia e mea mai-
tai ia neneihia. E parahiraa mauruuru e te oaoa rahi to

Iosepha i rotopu i te Feia Mo'a i na hebedoma e piti, i Inidipenideni, e ia hope a'era ho'i atura oia i te fenua ra o Ohaio. Te pae rahi o te vahi i haerehia e a'na i to'na ho'iraa na nia ia i te pereoo vea. Aore te pereoo auahi i reira mai tei teie nei anotau i te huru. I te matahiti i mua a'e, oia hoi 1831, ua faaterehia te pereoo auahi matamua i nia iho i te fenua Amerika. I te tahi mahana a haere noa'i Iosepha ma na nia i te pereoo vea, inaha ua haamäta'uhia na puaahorofenua, horo u'ana'tura, aita e ravea ia tapeahia e te taata i faahoro. Ei reira ua ou'a'tura Iosepha mai nia mai i te pereoo i raro mai te peapea ore. E ua tamata atoa te episekopo ra o Neula K. Uitime i te ou'a i raro, teie râ ua faafifihia to'na avae i roto i te hui, e ua ofatihia ia, ei reira ua topa oia i raro mai te paruparu e te mauui rahi. Ua afaihia'tu oia e Iosepha i roto i te fare tipaeraa, e ua tauturu maite atu Iosepha ia'na e hoê a'e avae. A parahi noa'i raua i reira, i te hoê mahana e paia a'era Iosepha i te maa, ua haamata oia i te pihae puai, no te mea ua faataerohia ta'na maa. E ia maha rii to'na pihaeraa, ua haere oioi noa oia i pihaiho i te roi o te episekopo ra o Neula K. Uitime. Ei reira ua tuu ihora i ta'na rima i nia iho i te upoo o Iosepha, pure ihora, e ua faaue atura oia ia'na i te i'oa o te Fatu ra ia ora, e inaha aita i mahia ora roa'tura oia. E e tapao rahi tei ravehia. E ua tupu i reira tei parauhia e te Fatu. Mareko 16: 17, 18. Nahea hoi raua, te vai paruparu noa ra Neula i nia i te roi, aita to'na avae i ora. Ua ite e fare enemi rahi hoi te reira ia raua.

Ua haere atu Iosepha i te vahi uru raau ei reira ua faaitiehia te mea maitai ia rave raua, e ua ho'i oioi mai e ua faaitie ia Neula tei faaitiehia ia'na. Ua na ô maira Iosepha ia'na, mai te mea ua tia ia oe, e haere taua. E ia poipoi e tae mai te tahi pereoo e afai atu ia taua i te pae anapape, ei reira e afaihia taua e te tahi boti i tera pae mai i taua anapape ra, e ia tae râ, ei reira taua e farerei ai i te tahi pereoo

e na te reira e afai atu ia taua i te ûahu, ei reira e farerei taua i te tahi pahi auahi, ua ineine no te tere e e reva taua. E faaroo feaa ore to te episekopo, no reira ua farii oia tei parauhia mai, e ia poipoi a'era ua reva raua, e oia mau'tura ua tupu roa tei parauhia e te peropheta Iosepha.

E muri a'e i to raua taeraa'tu i te oire Ketelani, ua rave faahou â Iosepha i te ohipa faatitiaifaro parau mo'a, oia hoi i te parau no te Bibilia, e te tahi atu â mau ohipa ua rau i te huru. Ua faatia oia i te tahi haapiiraa na te mau peresibutero parau-tia i Ketelani, o tei mairihia i te io'a ra, o "Te Haapiiraa o te Mau Peropheta." Te a'o atura oia i te evanelia ma te itoito e te tuua ore. No reira e ohipa iti rahi ta'na i te mau mahana atoa ra. I te pae hopea o te matahiti 1832 ua a'o haere Iosepha raua o te episekopo ra o Neula K. Uitine i te evanelia i te pae o te hitia o te râ ra i te fenua Amerika.

Hou iti a'e i to Iosepha ho'iraa mai i te utuafare i te 6 no Novema, 1832, ua fanau ta'na vahine ra o Ema i te hoê tamaiti, e ua mairi raua i to'na io'a ia Iosepha Semita, e o te peresideni ra oia no te ekalesia i faaapîhia i teie nei â. E piti mahana i muri a'e i to Iosepha ho'iraa i te utuafare, ua tae mai Birikama Youne raua o Hebela C. Kimebela, e to raua farereiraa matamua teie ia Iosepha. E ia ahiahi, ua haapao ihora ratou i te hoê pureraa, e i reira ua noaa ia Birikama te horoaraa o te varua, e ua parau ihora i te parau êê. O te matamua te reira i to Iosepha faaroora i te parau êê. E ua faaite Iosepha i taua parau êê ra, e ua na ô atura oia, o te re'o mau te reira no Adamu. E i taua farereiraa ua parau Iosepha, "Te vai atura te tau, e faatere Birikama Youne i teie nei ekalesia." E ia hope a'era i to raua fare-reiraa ia Iosepha, ho'i atura raua i te utuafare, ia faaineine to raua mau ohipa ia haere mai i te amuiraa o te Feia Mo'a.

Te haapii nei matou e, e peropheta mau ia o Iosepha Semita na te Atua. Eaha tatou e ite ai e, ei parau mau te

reira? Teie ia, na ô maira Iehova: "Ia parau mai te peropheta ma te io'a o Iehova ra, e aita o muri a'e, aore i tupu taua parau ra, o te reira taua mea aore i parauhia mai e Iehova ra." Deu. 18: 21, 22. Ia tupu râ, e tapao papu roa ia te mea ia i parauhia mai e Iehova ra.

E teie nei a taio tatou i tei tohuhia e Iosepha. Te parau a te Atua e te tohu atoa i horoahia na roto i te Hi'o ra ia Iosepha i te tama'i, i horoahia i te 25 no Ditema, 1832. 1. Amene, te parau mai nei te Fatu i te mau tama'i i tupu vave mai, i te haamataraa i te orurehau o South Carolina, e te hope i te pohe e te mauui o te taata e rave rahi. 2. E tae mai te mahana e ninihia'i te tama'i i nia i te mau nunaa atoa ma te haamata i taua vahi ra. 3. Inaha hoi, e afa te mau hau i apatoa i te mau hau i apatoerau, e e pii te mau hau i apatoa i te mau nunaa êê, i te nunaa hoi i Beritani Rahi, mai te parauhia ia, e pii hoi ratou i te mau nunaa êê, ia tia ratou ia ratou iho i te mau nunaa êê, e e ninihia te tama'i i nia i te mau nunaa atoa. 4. E e tupu atu ia, e e hope a'era na mahana e rave rahi, e tia te mau tîti i to ratou fatu, e e faaineinehia e faananahia ratou ia tama'i. B. F. Utaha. Pene 87.

E piti ahuru ma vau matahiti i muri a'e, i te avae Ditema, 1860, ua ounu a'era South Carolina no roto i te hau Amerika, e ua na reira atoa te tahi atu â mau tufaa fenua rahi i reira. I te 12 no Eperera, 1861, ua haamata te orure hau o South Carolina i te tama'i atu i te pae o te hau i apatoerau. E ua pii te mau hau i apatoa i te mau nunaa êê, oia hoi i te hau Beritani, mai te mana'o papu roa e, ei tauturuhia ratou e taua hau ra, aita râ i tauturuhia mai ia, mai tei mana'ohia e ratou. Na roto i te parau faaite o te peresideni ra o Aberahama Litoni (Lincoln) i te 22 no Setepa, 1862, ua faatiamâ-roa-hia te mau tîti e a'na. (Te mau tîti o te mau taata ereere ia i roto i te hau Amerika.) E i muri a'e i te reira e rave rahi roa o te mau tîti ua faaineinehia e i

faananaihia, e ua tia ratou i mua i to ratou mau fatu e tama'i atu ia ratou. E no te reira tama'i ua hope i te pohe e te mauui o te mau taata e rave rahi roa. I parauhia mea fatata hoê milioni (1,000,000) taata tei pohe roa i roto i taua tama'i ra. E no reira ua tupu roa te parau i tohuhia e Iosepha. E te hoê a'e tapao te reira e peropheta mau ia oia na te Atua.—VILIAMU SETEMILA.

(E tuatihia mai teie parau.)

Te Poheraa o Ioane Semita.

TE PATEREAREHA FAATERE A TE EKALESIA A IESU MESIA I TE
FEIA MO'A I TE MAU MAHANA HOPEA NEI.

TE faaite atu nei matou i to te Ekalesia e, ua pohe roa te patereareha faatere o Ioane Semita (John Smith) i te 6 no Novema i mairi a'enei. E ono to'na mahana i te poheraa i te ma'i mahaha (pneumonia), e ia tae i te hora i haapaohia e te Atua, ua rave atu Oia ia'na mai te mea ra e, ua mairi oia i roto i te hoê taotoraa.

Teie te rahi o to'na matahiti, oia hoi e vau ahuru, e ua itoitoe oia e tae roa'tu i to'na poheraa.

O Ioane te tamaiti matahiapo no Haeramu Semita, e e tuaana oia no to tatou peresideni, o Iosepha F. Semita. Ua faatoroahia oia ei patereareha faatere i te Ekalesia i te 18 no Febuare, 1855.

O oia tei haamaitai mai ia'u nei, o Farani Fulumare, i ta'u apîraa ra mai te parau e: "E faaroohia to oe re'o i te mau fenua moana." Ua tupu roa to'u haamaitairaa patereareha ta'na i horoa mai, e ua tupu roa atoa te haamaitairaa e rave rahi ta'na i horoa ia vetahi ê ra mau taata.

No te mau ohipa maitatai ta'na i rave i to'na oraraa nei, e mea nehenehe roa ia parau e, e taata maitai roa oia, e e tavini mau a te Atua.

Te Parau no te Moe Farereiraa
i Maapotohia i Papeete,
Tahiti.

Ua farerei mai ia'u te orometua ra o Ioane Me, e ua pou ihora oia i raro mai nia mai i to'na pereoo taataahi. Ua parau maira, "Ia ora na." Ua uiui maira oia i to'u mana'o i nia i te leta ta Fareea i papai mai Takaroa mai. E ua paraparu ihora maua i te mau parau no taua leta ra.

I muri iho, ua na ô maira oia ia'u: "Eaha, ua papu roa anei to oe faarooraa i te parau ta'u i faaite atu ia oe i Tarona, no te taata i faatere i ta matou nei ekalesia? Aita anei oe i hapehia?"

Ua parau atu vau e, Aita vau i hapehia. Ua papu roa to'u faarooraa, oia hoi, ua parau mai oe e, aita roa e taata i faatere i te Ekalesia Faaapîhia, mai te matahiti 1844, e tae noa'tu i te matahiti 1853. I reira ua riro Iatone Periti mai te tia i te huru; na'na i haaputuputu i te mau amaa ekalesia i toe mai, e ua riro oia ei aratai ia ratou e tae noa'tu i te matahiti 1860, ua maiti ratou ia Iosepha (tamaiti) ei aratai no ratou. E ere anei?

Ua pahono maira oia: "E, parau mau te reira."

No reira, e te mau taeae nei, eaha te faufaa o te ekalesia aore a'na e parau, aore e tia i, aore e aratai, ia patoi mai i te ekalesia e parau ta'na, e e tia i to'na, e e aratai hoi to'na, e tei ia'na ra te feia tia i mau, oia hoi te mau aposetolo? E mea faufaa ore ia. No reira, e tia anei ia tatou ia peapea noa'tu i te mau patoiraa, e te mau faainoraa'toa ta'na i tuu mai e tausani noa'tu? Aita e tia. E tia anei ia tatou ia faarue i te Ekalesia, o tei faaterehia e te mau aposetolo? Eiaha roa ia. E vaiiho noa'tu râ tatou ia ratou ia patoi noa mai na, mai te hoê potii i te anotau o Paulo, no te mea e varua tairoiro tei roto ia ratou.—TOAE a MAIRE.

Te Mau Parau Api.

I TE avae Atopa ua oti roa i na pahi tama'i e piti no Farani, o Jean Bart e o Courbet, to raua na io'a. E tau pahi rarahi roa raua, e 23,000 tane e te tiahapa to te tahi.

I te fenua ra o Raiatea ua tupu te hoê peapea rahi i te mahana piti, i te 28 no Novema, i te hora ahuru i te po. Ua pupuhia te taata ra o Matahira e te taata ra e Fareava, e ua pohe roa. E poipoi a'era i te mahana toru, i te hora maha i te ahiahi, ua hunahia oia. E ua faautahia mai o Fareava i Tahiti nei na niahia mai i te pahi ra ia Suzanne, ei te mahana Monere, i te 4 no Ditema, i tapae mai ai.

I na avae i mairi a'enei i te fenua Amerika, te heru ra te tahi pūpū taata i te hoê apoo hohonu i roto i te mou'a, ei imi i te moni i roto i te mau ofai paari roa. Ua tae ratou e piti hanere e tiahapa avae i te hohonu i raro a'e i te fenua. E i reira ua roa ia ratou te hoê ofai e huru rahi e ua paari roa, e i to ratou haapararāraa i taua ofai ra, e inaha, tei ropu mau i taua ofai ra te tahi manu ora i te nohoraa. Ua au taua manu ra i te tahi manu meli nei i te huru. Ua tupu te maere o taua mau taata ra i te rahi-raa i te itea-raa-hia i taua manu ra. Ua na ô maira te tahi: "Ehia tausani matahiti to'na parahiraa i roto i teie nei ofai; aita roa a'na e mata'i, aita atoa e maa ia amu, e te ora noa nei â oia." E ua tuu ratou ia'na i roto i te hoê mohina, mata'i ore, maa ore, e ua ora noa oia i na avae e rave rahi.

Ua tohu te hoê taata, o H. L. Burnette to'na io'a, no te haapaoraa i parauhia "Dowieites" i te fenua Amerika, i te oire Ziona, i te taeraa piti mai o Iesu Mesia i te matahiti i muri nei, 1912. Ua na ô maira taua taata ra: "E fâ tino mai Iesu i na taata toovau na mua, e te tahi o taua mau taata ra o te hoê tahu'a rahi ia i faataahia e te Atua no taua faarereiraa ra, e na taata toohitu i toe ra, o tei maitihia e te Atua, ia rave ratou i te ohipa faaineinerāa ia faaho'ihia te ati Iuda e na opu o Iseraela i to ratou fenua a'ia mau. E i na mahana e maha ahuru ma pae i muri a'e i te reira, faaitēhia'tu te Mesia i te ao atoa nei, e te tahu'a rahi ra i maitihia e te Atua, mai ta Ioane Bapetizo i faaite atu i te Mesia ia Iseraela hoê tausani, e iva hanere matahiti i mairi a'enei." E ua na ô maira taua taata ra: "E tae mai te Mesia i te oire ra o Ziona, i te tufaa fenua ia Illinois, i Amerika." Teie ta te Mesia i haapii mai i te mau pīpī no to'na taeraa piti mai i te ao nei, oia hoi: "E haapao maitai, e faaitoito, e e pure, aita outou i ite i taua tau ra, e te reira mahana, e te reira hora, e ore roa te hoê i ite, e ore hoi te mau melahi o te ra'i, e ore atoa te Tamaiti, maori rā o te Metua ana'e ra."

I te 18 no Atete i mairi a'enei, i te oire ra o Chicago, i Amerika, ua faatere'tura te taata ra o Oscar Brindley i ta'na pahi reva i nia'e i te fenua nei i roto i te reva 11,726 avae. E te maueraa teie o tei hau a'e i te teitei i te mau maueraa pahi reva i iteahia i roto i te ao atoa nei. Ua faatere atura te taata Farani ra o Capitana Felix i ta'na pahi reva i te 8 no Tiurai, i teie nei matahiti, e ua tae oia 11,152 avae i te teitei i nia roa'e i te fenua ra. E faatitiauaraa faatereraa puai pahi reva, no te haruraa rê, tei faatupuhia i Amerika i te avae Atete, e ua riro te rê ia Earle Orvington, to'na io'a. Ua faatere oia i ta'na pahi reva hoê ahuru ma piti maile i roto i na minuti e hoê ahuru ma piti, e na tetoni e piti ahuru ma ono.

Ua tupu te peapea rahi roa i to Italia e i to Turekia, e i te 28 no Setepa, ua haamata'i raua i te tama'i, te tahi i te tahi. Tera mai hoi te tahi tumu peapea, oia hoi to Italia hinaaro i te hoê fenua no to Turekia, oia te fenua ra o Tripoli. [Ua au teie fenua o Tripoli i te fenua parauhia ia Kurenika i te tau tahito. A hi'o outou i te hoho'a fenua, hopea i to outou mau bibilia.] Ua pari atoa to Italia ia Turekia i te ohipa hamani ino, e te haapeapearaa ohipa hoi no te mau taata Italia tei parahi i Tripoli. Ua manuïa roa o Italia, e aita rea te riroraa i te rê ia Turekia. I teie nei ua faaite mai Italia i te mau basileia rarahi e, oia te fatu o taua fenua ra o Tripoli. Eita e ore roa te peapea i teie nei â, no te mea eita o Turekia e auraro maitai, ua tausani tei pohe e aore te hopea i itea.

Ua faaineine noa te tahi pae taata Tinito i te orure hau, e mea maoro te faaineineraa. Ua titau ratou i te moni no te mau Tinito i Amerika, e i Tahiti, e i te mau fenua papaa atoa hoi. Na roto i te tauturu ta te mau Tinito i te mau fenua i tauturu atu ia ratou, ua roa ia ratou te faufaa rahi. Eite avae Atopa i mairi a'enei, ua haamata ratou i ta ratou orure hau. I teie nei hoi ua huru manuïa maitai te mau taata orure hau i ta ratou ohipa i opuahia. Ua haaputuputu te taata faatere orure hau i te mau taata ei faehau e ua tama'i atu ratou i te faehau no te Emepera, manuïa atura ratou. Ua vî roa i te orure hau i na oire rarahi no to Emepera, o Hong-kow te io'a no te tahi oire tei roa ia ratou. E rave rahi te mau faehau no te Emepera, ua faarue ratou i te Emepera e ua amui atura ratou i te faehau orure hau. No te poia rahi o te hoê ia tumu no teie nei orure hau. Ua opani-roa-hia te mau taata, eiaha ratou e parau i te hoê parau iti i te ohipa faatere hau, o te haapao-ore-raa o te mau taata toroa i te parau au o te tahi tumu ia no te peapea. Ua haamau'a noa te moni aufauhia e te mau taata ei faanehehe e ei paruru i te fenua i te mau ati tei roohia pinepine i taua fenua ra. Aita roa ratou i mauruuru i to ratou Emepera, e tamaiti apî roa oia e te ite ore hoi. Ua fiu roa ratou i te huru faatereraa hau ta ratou i matarohia ra, no te mea ua riro ratou mai te tîti te huru. To ratou hinaaro mai tera te huru, te hinaaro nei ratou i te Repupirika, oia e faatere hau mai ia Farani e mai ia Amerika te huru. Ia maitihia te peresideni hau e ratou iho, e ia maiti-atoa-hia te mau pûpû tomita no te mau mataeinaa, e te mau taata no taua ihora mau mataeinaa ra. I teie nei ua maitihia te raatira rahi no te orure hau, o Li-Yan-Hung, ei peresideni no te Repupirika Tinito.

Ua hoo te hoê vahine i na daimoni 11 i te moni e pae tausani dara (5,000) i te avae Atete, i te oire Niu Ioka, i Amerika. Ua tuu oia ia ratou i roto i te tahi pute iti iri mārû puaa, e vai ai. Muri a'era, ho'i atura oia i to'na iho oire mau. I te mahana i mua a'e i to'na taeraa i reira, ua vaiiho oia i te pute daimoni i te pae haamaramarama nò to'na piha i roto i te pereoo auahi, e ua haere ona i te piha horoiraa mata, ei reira ua haamana'o â i ta'na pute daimoni, ho'i oioi atura i taua vahi i vaiihohia'i ratou e a'na, aita râ i itea. Ua riro, e ua ere roa oia, e aita roa ratou i itea-faahou-hia e a'na.

I te 25 no Atete ua afaihia mai e te tahi pahi auahi i te oire ra o Boston, i te pae i te hitia o te râ i te fenua Amerika, te hoê mea no roto mai ia i te miti, e mea huru ê rahi, e o te reira huru mea te hoê i iteahia e te mau taata i reira iho. Mai teie to'na huru, mai te mea ra e, e afa humi, e e afa honu. E mea rahi hoi, hoê tausani paunu e tiahapa'tu to'na teiaha, e ua parauhia, ua taea oia i te 120 o to'na ra matahiti. E afii honu to'na, area râ to'na aero e au ia i to te humi; e paa tei to'na tua mai te paa honu nei te huru. Ua hi'opoa te mau taata e rave rahi i taua mea huru ê ra mai te maere rahi e te taa ore hoi.

Ua oti te hoê pahi manuâ apî no te hau Amerika i te hamanihia i te 26 no Atete i mairi a'enei, o "Utaha" to'na i'oa. E pahi rahi e te puai hoi, e maha tausani, e hoê hanere taata, mai te raatira faatere e tae noa'tu i te mau mataro faehau i nia iho ia'na. E au to'na puai i na puaahorofenua e piti ahuru ma vau tausani (28,000). Teie to'na rahi, oia hoi, e piti ahuru ma hoê tausani, e vau hanere, e piti ahuru ma pae tane (21,825). E pahi tere, e noaa ia'na e piti ahuru ma piti maile pahi (knots) i te hora hoê. Ia faataahia te mau pupuhi i nia iho ia'na, teie to ratou huru, oia hoi, hoê ahuru aore pupuhi, e hoê ahuru ma piti initi i te rahi; e hoê ahuru ma ono pupuhi, e pae initi i te rahi; e maha pupuhi, i parauhia e toru paunu; e piti pupuhi, hoê paunu; e piti pupuhi, e toru initi; e e piti pupuhi, i parauhia 30 calibera. I parauhia e, te pahi teie o tei hau a'e i te puai, e te nehe-nehe i te mau pahi manuâ no te hau Amerika i teie nei â. E teie to'na hoo, oia hoi, e toru milioni, e iva hanere, e maha ahuru ma ono tausani dara (\$3,946,000). Ua aufau te mau tamarii haapii i to matou fenua ra o Utaha i te moni e hoê ahuru tausani dara (\$10,000), ei hoo i te mau au'a, meleti, etc., ario ana'e, e ua navai te reira i te amuraa maa no taua pahi ra.

Toae a Maire, Faaau Parau,

Rue Dumont d'Urville, Orovini, Papeete, Tahiti.

Frank J. Fullmer, Imprimeur,

Rue Bréa et de la rue Dumont d'Urville, Papeete, Tahiti.